

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาน้ำเสียงและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมของบุคลากร เจตคติต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ของบุคลากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้สอนเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้สอนเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 79 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้สอนเด็ก ผู้ช่วยครูผู้สอนเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ที่ให้ข้อมูลในเชิงลึกและสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเขตคติต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ของบุคลากร

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านกิจกรรมการเรียน และด้านความสัมพันธ์ชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และนำมาเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหาเดช. 2551 : 186)

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

- 1.81 – 2.60 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับนือย
 1.00 – 1.80 หมายถึง การบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ส่วนสถิติเพื่อการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ใช้
 ไคสแครเวร์ (Chi – Square) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ดูบบแบบสอบถาม สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดกลาง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 69.62 เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดใหญ่ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30.38
2. ปัจจัยการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วมกัน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ เจตคติต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา คือ แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ของบุคลากรอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของบุคลากร

3. การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วมกัน พบว่า อยู่ในระดับประما จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับน้อยครึ่ง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับมากครึ่ง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านวิชาการ และด้านธุรการ การเงินและพัสดุ

4. ขนาดศูนย์พัฒนาเด็ก ไม่มีความสัมพันธ์ กับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
5. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่

5.1 ปัญหาการบริหารงาน

5.1.1 ไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอน แผนการศึกษาที่สูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้าง

ขึ้นเองหลักสูตรไม่ชัดเจน

5.1.2 อาคารเรียนออกแบบมาไม่ตรงกับการใช้งาน ได้จริง คับแคบ อาคารเก่า

ทรุดโทรม

5.1.3 ครรภุณย์พัฒนาเด็กไม่ค่อยได้เข้ารับการอบรม หลักสูตรต่าง ๆ ที่เป็น

ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

5.1.4 การเบิกจ่ายเงินอาหารกลางวันล่าช้ามาก

5.1.5 เด็กนักเรียนอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้ดูแลยาก เวลาจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงทำ

ได้ยาก เพราะนักเรียนไม่มีความพร้อม

5.1.6 ไม่มีปัญหา ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมกับศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กเป็นอย่างดี

5.2 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการบริหารงาน

5.2.1 จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนขึ้นเอง มีการปฏิบัติตามแผนการจัด

ประสบการณ์จริง มีการติดตามนิเทศเป็นระยะ ๆ

5.2.2 ตั้งงบประมาณสร้างใหม่ และออกแบบมาให้ตรงกับการใช้งาน ได้จริง

5.2.3 ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการ
เรียนการสอน

5.2.4 กำหนดเวลาสำหรับการเบิกจ่ายเงิน ควรเบิกจ่ายเงินให้ทันเวลา

5.2.5 ประชุม ทำความเข้าใจเรื่องเกณฑ์การรับเด็กเข้าเรียน เพิ่มครุภูมิและเด็ก

และมีการแยกห้องนักเรียนออกเป็นช่วงอายุอาชีว

5.2.6 ควรมีหนังสือขอบคุณชุมชน เมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมต่าง ๆ กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกครั้ง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุ่มครี อำเภอหนองกุ่มครี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุ่มครี อำเภอหนองกุ่มครี จังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุ่มครีอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เน้นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขัดเวลาให้เด็กได้พักผ่อนหลับนอนอย่างเหมาะสมตามวัย รวมถึงมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมวันเด็ก และซึ่งมีส่วนร่วมในการจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น ล้างหน้า แปรงฟัน รับประทานอาหาร ฯลฯ เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกัสร้า เทศศาสตรา (2553 : 81) ได้วิจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดโรงเรียนเทศบาลจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุ่มครี อำเภอหนองกุ่มครี จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากร และแรงจูงใจ ไฟลัมท์ของบุคลากร อาจเป็น เพราะว่า บุคลากรพอใจที่ได้ทำงานในหน่วยงานนี้ ซึ่งทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ทั้งหน่วยงานยังจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ต่อการทำงาน และบุคลากรยังมีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลและข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย โกละถุต (2549) กล่าวว่า การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กร ได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมนั้น ๆ จะอยู่ในขั้นตอนใด ๆ ก็ตาม โดยที่น้อยกว่ากับความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ และสอดคล้องกับ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้ ที่นักวิชาการได้กำหนดไว้ใน ภูเก็ตพิมพ์ (2551 : 48) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ที่น้อยกว่ากับสภาพความคิด ความเชื่อและความมั่นคงแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังที่น้อยกว่ากับภาวะเวลาแต่ละบุคคลแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วม เป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพใน การพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา และยังสอดคล้องกับเดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland, 1962: 100–112) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยชาร์ลวอร์ด ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของมนุษย์ในการ

ทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ผลของการศึกษาพบว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (need for achievement) เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสนับสนุนใจเมื่อประสบความสำเร็จ มีความวิตกกังวลเมื่อประสบความไม่สำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พนประเด็นหลายประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาระดับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรดำเนินการดังนี้

1.1.1 เทศบาลตำบลหนองกุงศรี ควรมีการส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

1.1.2 เทศบาลตำบลหนองกุงศรี ควรการเบิกจ่ายงบประมาณให้ความสะดวกรวดเร็วในเรื่องต่าง ๆ เช่น งบประมาณอาหารกลางวัน และอาหารว่าง มีเที่ยงพอ

1.1.3 เทศบาลตำบลหนองกุงศรี ควรมีการสรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

1.1.4 ผู้ปกครองและชุมชนควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การบริจาครหัส วัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียน

1.2 ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรดำเนินการดังนี้

1.2.1 บุคลากรของเทศบาลควรได้รับโอกาสในการตัดสินปัญหาร่วมกับผู้บังคับบัญชา/เพื่อนร่วมงาน

1.2.2 ครูผู้ช่วย หรือครูที่ดูแลเด็ก ได้เข้าร่วมกำหนดขอบเขตของงานร่วมประเมินผลการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่องานที่รับผิดชอบ

1.2.3 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน

1.3 ผลกระทบการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรดำเนินการดังนี้

1.3.1 ควรมีการจัดตั้งงบประมาณในการปรับปรุงภูมิทัศน์

1.3.2 ควรมีเพิ่มนิคมคลังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อจะได้ดูแลเด็กให้ทั่วถึง

1.3.3 ควรมีส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรม พัฒนาความรู้เรื่องกิจกรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ

1.3.4 ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุ สื่อการเรียนการสอน

1.3.5 ควรมีการประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ จากชุมชนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ รวมถึงมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริม และพัฒนานิคมคลังด้านวิชาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลหนองกุงศรี อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**